

ГРАНІВКА

СЕЛО Гранівка входить до складу Козинської сільської ради. Розташоване на автошляху Київ-Чоп за 25 кілометрів від міста Радивилова.

Виникло воно в середині XVI століття. Його згадують в описі Лудького замку в акті від 1545 року. Назва походить від піщаної гряди, яка розташована в його північній стороні. Ще одна версія за спогадами старожилів стверджує, що назва села також походить від того, що тут проходила північно-східна „границя” володіннь знаменитого в цих краях графа Тарнавського.

Місцеві жителі протягом тривалого часу були кріпаками польських панів. Більшість населення відбувало ланщину. Мешканці Гранівки радісно зустрічали козацькі війська під проводом Богдана Хмельницького, які в грудні 1648 року поверталися з-під Львова на Київ. Відступаючи після Берестецької битви, козацькі полки проходили неподалік села. Багато селян пішло з ними.

1795 року Гранівка увійшла до складу Дубенського повіту Волинської губернії. В роки Першої світової війни село спалили австро-угорські вояки. В 1921 році згідно Ризького мирного договору Гранівка опинилась під владою Польщі. Селяни, повернувшись з фронту і евакуації, заходилися відбудовувати село. Довгий час більшість з них жила в землянках, голодувала, частина йшла на заробітки або займалася різними ремеслами. У вересні 1939 року в село прийшли війська Червоної Армії. Було створено сільську раду. Головою став Іван Бужанський. Тоді ж відкрили початкову школу.

З перших днів радянсько-німецької війни село перебувало в зоні жорстоких боїв. 24 червня 1941 року Гранівку захопили фашисти. Багато будинків було зруйновано, молодь вивезли до Німеччини.

В травні-жовтні 1942 року поблизу села німці розстріляли 2400 осіб єврейської національності. 19 березня 1944 року бійці стрілецької дивізії № 172 під командуванням полковника Коркішка, яка входила до складу 102 стрілецького корпусу під командуванням генерал-майора Корнеева, вигнали з Гранівки нацистів. В цьому ж 1944 році все доросле чоловіче населення, всього 65 чоловік, пішло на фронт. З них 33 загинули.

Після війни поступово налагоджувалось господарство, почалась відбудова житла. В 1948 році створено колгосп ім.Калініна. Першим головою став Л. Я. Гусарук. В 1951 році колгоспи сіл Козина, Дубинів, Савчуків, Гранівки об'єднались в один під назвою „Ленінський шлях”, а в 1959 року після ліквідації Козинського району, село Гранівка увійшло до складу Козинської сільської ради. В 1970-80-их роках в селі побудовано ФАП, школу, магазин. Колгосп став одним із кращих в районі та області.

В 1991 році могили, де загинуло 2400 євреїв, впорядкували і поставили пам'ятний знак.

Зараз у селі нараховується 172 господарства і проживає 535 жителів.

В. ФАЄВСЬКИЙ,
вчитель історії Гранівської ЗОШ І-ІІ ст.

Прапор перемоги. - 2007. - 12 жовтня.